

สมบัติกลุ่มชุดดินต่อคุณภาพของสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตภายใต้มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ Properties of Soil Group on the quality of pineapple Phuket varieties under standard the geographical indications

นายอุษกร พรหมมานนท์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สวพ.กระบี่ สพว.11
นายณพล จุลนวล นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิชาการฯ สวพ.11

บทคัดย่อ

สับปะรดภูเก็ตที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตร้อยละ 95 ปลูกในกลุ่มชุดดินที่ 26 (ชุดดินภูเก็ต ชุดดินพังงา) มีคุณภาพมาตรฐานตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แต่ขนาดผลของผลผลิตอยู่ในเกรด C ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้มีขนาดผลอยู่ในเกรด A และ B และเมื่อเปรียบเทียบกับสับปะรดภูเก็ตที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดข้างเคียง ซึ่งมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต

พื้นที่ปลูกสับปะรดภูเก็ตภายใต้มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นดินกรดรุนแรงมาก ปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับต่ำ ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับต่ำมาก ดังนั้นเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในจังหวัดภูเก็ตควรมีการปรับปรุงดินกรดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมความเป็นกรดเป็นด่างควรอยู่ที่ระดับ 5.5 - 6.5 และก่อนปลูกทุกครั้งเกษตรกรควรมีการวิเคราะห์ดินก่อนเพื่อลดต้นทุนในการผลิต และใส่ปุ๋ยให้ตรงกับความต้องการของสับปะรดโดยตรง และพบว่า จากการวิเคราะห์สมบัติเคมีดินของกลุ่มดินที่ใช้ปลูกสับปะรดภูเก็ตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ในดิน และปริมาณแคลเซียมในดิน มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อเปอร์เซ็นต์ความหวานของสับปะรดภูเก็ตตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณภาพของสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต และพื้นที่จังหวัดข้างเคียง
2. ศึกษาความสัมพันธ์สมบัติกลุ่มชุดดิน และคุณภาพผลผลิตสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตภายใต้มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. สำรวจพื้นที่ปลูกสับปะรดภูเก็ต จัดทำแผนที่ขอบเขตโครงการ และวางแผนเก็บข้อมูลในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต โดยใช้การวางแผนแบบอย่างย่อ (Detailed reconnaissance survey) ระยะในการตรวจสอบดินไม่ห่างเกิน ประมาณ 1 - 2 ตารางกิโลเมตรต่อ 1 จุด หรือ 625 - 1,250 ไร่/ 1 จุด หรือ ประมาณ 230 ไร่ของพื้นที่โครงการ
2. ทำข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลสับปะรดในแต่ละปีพื้นที่ทำการผลิต เพื่อกำหนดองค์การที่ช่วยอำนวยความสะดวก โดยแบ่งพื้นที่ปลูกตามกลุ่มชุดดินในพื้นที่
3. เก็บตัวอย่างดินและพืช และแจ้งพิกัดด้วยเครื่อง GPS การเก็บตัวอย่างดินเก็บที่ความลึกดินชั้น 15-30 เซนติเมตร นำตัวอย่างดินมาวิเคราะห์หาสมบัติทางเคมี ได้แก่ pH, EC, CEC, OM, P, K, และเก็บตัวอย่างพืช ได้แก่ ความยาวใบ ความกว้างใบ ความยาวผล ความกว้างผล น้ำหนักผล ความยาวกอก เนื้อผล สดสีดี ผล และปริมาณความหวานของสับปะรดภูเก็ต
4. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งหมด เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระดับคุณภาพผลผลิตสับปะรดในแต่ละกลุ่มชุดดิน และความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติต่อคุณภาพผลผลิตสับปะรดภูเก็ต
5. จัดทำขอบเขตคุณภาพผลผลิตสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตในพื้นที่โครงการ
6. เขียนรายงานผลการวิจัย

ABSTRACT

It was found that Phuket pineapples grown in Phuket area are of standard quality according to geographical indications. However, the yield size is in Grade C, which is needed to improve the quality of the produce in grades A and B. And compared to Phuket pineapple grown in neighboring areas. The quality is lower than the standard Phuket Pineapple Geographical Indications.

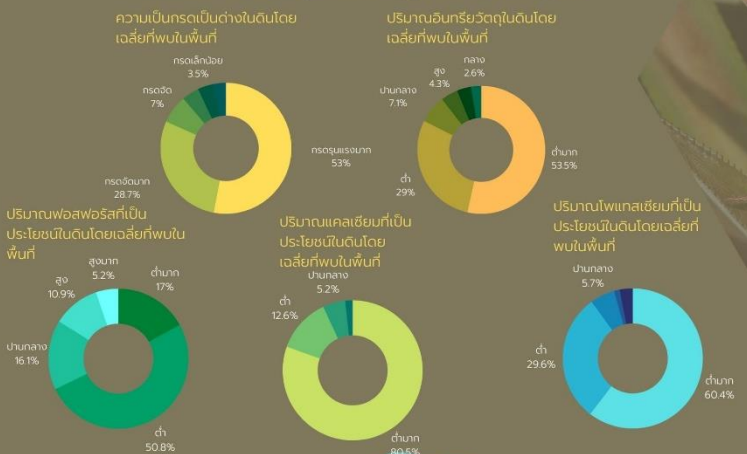
The Phuket pineapple growing area in Phuket has the chemical properties. The soil is mostly very acidic. Organic matter content was moderate. The amount of phosphorus is low. Potassium content is very low. Therefore, pineapple growers in Phuket should improve their acidity to an acceptable level. Acidic pH should be at 5.5 - 6.5. Before planting, farmers should first analyze the soil to reduce the cost of production. And put the fertilizer directly to the needs of the pineapple. It was found that the soil properties of Phuket pineapple were studied in Phuket area. Potassium content useful in soil and calcium in the soil. There was a direct correlation between the sweetness of pineapple in Phuket according to the geographical indication.

คุณภาพของสับปะรดพันธุ์ภูเก็ต

คุณภาพสับปะรดภูเก็ต พบว่า สับปะรดที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีคุณภาพตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แต่ขนาดน้ำหนักผลอยู่ในระดับเกรด C ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงด้านขนาดผลผลิตให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้น ส่วนสับปะรดที่ปลูกนอกพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียด ดังนี้

	น้ำหนักผลเฉลี่ย (กก.)	ความยาวผลเฉลี่ย (ซม.)	ความยาววงเฉลี่ย (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ความหวาน
ค่ามาตรฐานสับปะรดภูเก็ตตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	0.9 - 1.6	-	1/3 - 3/4 ความยาวผล	17 - 20
สับปะรดในจังหวัด	1.03	17.31	16.08	17.22
สับปะรดนอกจังหวัด	1.04	17.75	16.17	14.88

สมบัติเคมีดินแปลงปลูกสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติกลุ่มชุดดิน และคุณภาพผลผลิตสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตภายใต้มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สมบัติเคมีดิน	ระดับความสัมพันธ์กับความหวานของสับปะรดภูเก็ต	สมการ
pH	ไม่มี	$y = -0.1084x + 18.002$ $R^2 = 0.0027$
OM	ไม่มี	$y = -0.0444x + 17.594$ $R^2 = 0.0005$
P	ไม่มี	$y = 0.001x + 17.486$ $R^2 = 0.0003$
K	มี	$y = 8E-05x + 17.496$ $R^2 = 4E-06$
Ca	มี	$y = 1E-05x + 17.495$ $R^2 = 1E-05$

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

คุณภาพของสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต และพื้นที่จังหวัดข้างเคียง สับปะรดภูเก็ตที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตร้อยละ 95 ปลูกในกลุ่มชุดดินที่ 26 (ชุดดินภูเก็ต ชุดดินพังงา) มีคุณภาพมาตรฐานตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แต่ขนาดผลของผลผลิตอยู่ในเกรด C ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้มีขนาดผลอยู่ในเกรด A และ B และเมื่อเปรียบเทียบกับสับปะรดภูเก็ตที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดข้างเคียงซึ่งมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดภูเก็ต

สมบัติเคมีดินแปลงปลูกสับปะรดพันธุ์ภูเก็ตในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พื้นที่ปลูกสับปะรดภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นดินกรดรุนแรงมาก ปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับต่ำ ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับต่ำมาก ดังนั้นเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในจังหวัดภูเก็ตควรมีการปรับปรุงดินกรดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมความเป็นกรดเป็นด่างควรอยู่ที่ระดับ 5.5 - 6.5 และก่อนปลูกทุกครั้งเกษตรกรควรมีการวิเคราะห์ดินก่อนเพื่อลดต้นทุนในการผลิต และใส่ปุ๋ยให้ตรงกับความต้องการของสับปะรดโดยตรง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ พบว่า การผลิตสับปะรดภูเก็ตในพื้นที่ที่สามารถให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเฉลี่ยดังนี้

การผลิต (ตัน/ไร่)	ผลผลิต (ลูก)	เกรดผลผลิต	ต้นทุน/ตัน (บาท)	ต้นทุน (บาท)	ราคา/หน่วย (บาท)	รายได้/ไร่ (บาท)	กำไร/ไร่ (บาท)
5,000	3,440	๓เกรด	5.00	25,000.00	3.00	10,320.00	- 960.00
	940	C	5.00		8.00	7,520.00	
	620	B	5.00		10.00	6,200.00	
	5,000					24,040.00	

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- กองทัพวิทยุฯ. 2543. ลักษณะอาหารธาตุอาหารของพืช. กรมวิชาการ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจและจำแนกดิน. 2543. คู่มือการจำแนกความเหมาะสมของดินสำหรับพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย เอกสารวิชาการฉบับที่ 453. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 74 น.
- กรมวิชาการเกษตร. 2545. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับสับปะรด เกษตรดีที่เหมาะสม เล่มที่ 11 กรมวิชาการเกษตร.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2548. รายงานการจัดการทรัพยากรดิน เพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจตามกลุ่มชุดดิน เล่มที่ 2 ดินบนพื้นที่ดอน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.
- กรมทรัพยากรดินและน้ำ. 2552. การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดภูเก็ต. กรมทรัพยากรดินและน้ำ. กรุงเทพฯ.